

Nederlandse Kring van Fuchsiavrienden

DE FUCHSIAGROET

TWENTE-SALLAND REGIO 5

Voorzitter**Mw. Mieke Hoogland**

Violierstraat 81-A31

7601 GR Almelo

Tel. 0546-539124

e-mail: gmhoogland@zonnet.nl**Penningmeester****Mw. Fokje de Vreeze**

Schapenkolkweg 2

7431 BS Diepenveen

Tel. 0570-592262

e-mail: fdevreeze@home.nl**Rek.nr. NL 23 RABO 039 68 38 766****penningmeester NKvF regio Twente****Secretaris/Ledensecretariaat****Mw. Marian Wilpshaar**

Vierhuizenhekstraat 14

7447 GH Hellendoorn

Tel. 0548-654616

e-mail: m.p.wilpshaar@planet.nl**Bestuurslid****Dhr. Frits Sanders**

Wilgenlaan 18

7642 EW Wierden

Tel. 0546-573957

e-mail: sand1321@kpnmail.nl**Bestuurslid****Dhr. Gerrit Kreijkes**

De Karekiet 10

7671 LA Vriezenveen

Tel. 0546-564004

e-mail: g.j.kreijkes@caiway.nl**Redactie DE FUCHSIAGROET****Redactieadres:****Dhr. Jan Besselink**

De Buizerd 50

7609 BG Almelo

Tel. 0546-813012

e-mail: jan_besselink@hotmail.com**www.jabes-art-fuchs-nl****Mw. Mieke Hoogland**

Violierstraat 81-A31

7601 GR Almelo

Tel. 0546-539124

e-mail: gmhoogland@zonnet.nl**Mw. Annie Pluimers**

Athanasiastraat 18

7468 EA Enter

Tel. 0547-382355

e-mail: amfpluimers@gmail.com**Dhr. Gé Koelemeijer**

Harmelinkstraat 21

8105 AL Luttenberg

Tel. 0572-301414

e-mail: elskamp32@gmail.com**De Fuchsiagroet verschijnt 4 x per jaar (Febr.-Mei.-Aug.-Nov.).****Kopie inleveren vóór 15e voorafgaande aan de maand van verschijnen.****Overname van artikelen, mits met bronvermelding is toegestaan.****Servicepunt voor meststoffen, potten etc.**

Fam. W. Schotman, Brandweg 5, 8105 SG Luttenberg

Tel. 0572-301644 — **e-mail: w.schotman@hotmail.nl**

Voorblad en rubriek HUMOR: Jan Besselink

Website: www.fuchsiavrienden.nl

Van de bestuurstafel.

Het is alweer begin oktober en dus zitten we in de herfst, hetgeen we de afgelopen dagen ook wel hebben gemerkt, denk ik. Ik kan tenminste elke dag wel een paar emmers kastanjes opvegen!

Voorbode van een koude winter?

In ieder geval ziet het er in de tuin nog fleurig uit met de bloeiende Fuchsia's. Nog even genieten!

Na een lange periode, waarin alle activiteiten gecancelld waren door de Coronaperikelen, hadden we eind september weer een bijeenkomst bij "De Kröl".

De zaal was zeker 2 x zo groot als normaal en de tafels met 4 stoelen stonden ver uit elkaar, zodat de 1,5 meter goed te handhaven was.

Esther v.d. Velde had een mooie presentatie gemaakt over Geraniums en Pelargoniums.

Geraniums zijn vaste planten, vaak bodembedekkers, Pelargoniums zijn kuip-/potplanten. En daar zijn heel veel soorten in! Misschien een 2de hobby? Helaas zijn er niet meer heel veel kwekerijen met een uitgebreid assortiment. In België helemaal niet meer en in Engeland nog maar een paar. Het was voor mijn idee een geslaagde avond. En nu kijken we weer voorzichtig naar de toekomst. Voor 16 november staat een filmavond op het programma, verzorgd door de heer Jan v.d. Geest met als onderwerp N.O. Twente.

Of het door kan gaan, dat is op dit moment nog niet bekend, maar we houden u zo goed mogelijk op de hoogte.

Erg ver vooruitkijken doen we nog niet, maar we hebben wel voorzichtig de draad weer opgepakt om een show in Rijssen te organiseren in de laatste week van juli 2021.

U hoort daar ongetwijfeld meer over in de komende tijd.

Het duurt nog even, maar namens het bestuur wens ik u allen hele fijne kerstdagen en een voorspoedig 2021 en hopen elkaar weer gezond en wel te ontmoeten bij de Nieuwjaarsbijeenkomst op 11 januari 2021.

Marian Wilpshaar

Activiteitenkalender.

16-11-2020	<u>!!!GAAT NIET DOOR I.V.M. CORONA !!!</u> Ledenbijeenkomst	19.30 uur.
	bij de Kröl, Dorpsstraat 158a, 7468 CT Enter.	
11-01-2021	Nieuwjaarsbijeenkomst bij de Kröl	14.00 uur.
	Een gezellige middag met een hapje en een drankje.	
15-03-2021	Algemene Ledenvergadering	19.30 uur.
	regio 5 Twente-Salland bij de Kröl in Enter.	

Data onder voorbehoud i.v.m. COVID-19

Uw aanwezigheid op onze activiteiten wordt zeer op prijs gesteld!

Noteert u alvast bovengenoemde data in uw agenda of op de kalender!

I.V.M. NIEUWE COVID-19 REGELS GAAT ONZE LEDENBIJEENKOMST VAN 16 NOVEMBER A.S. NIET DOOR!

Door de maatregelen die zijn genomen zijn wij als bestuur genoodzaakt deze in acht te nemen. De andere data blijven voorlopig staan, aan de ontwikkelingen van dat moment nemen we een beslissing.

U kunt altijd contact met ons opnemen, zijn er problemen of iets bijzonders, even een e-mail of belletje en we proberen dit voor u op te lossen.

Onderling heeft het bestuur contact via sociale media en houden elkaar over de nieuwste ontwikkelingen op de hoogte en wat er zoal gebeurt in onze regio.

Blijf gezond en hopelijk kunnen we zo snel mogelijk ons "gewone leven" weer oppakken.

Bestuursvergaderingen.

De geplande bestuursvergaderingen voor de komende tijd.

11-11-2020	Wilgenlaan 18, 7642 EW Wierden	10.00 uur.
10-02-2021	De Karekiet 10, 7671 LA Vriezenveen	10.00 uur.
31-03-2021	Violierstraat 81-A31, 7601 GR Almelo	10.00 uur.

Wel.....

Onze hartelijke felicitaties gaan uit naar allen die in de afgelopen periode een verjaardag of een jubileum hebben gevierd. Proficiat.

en Wee.....

Iedereen die ernstig ziek is, op een operatie wachten, geopereerd zijn of met gezondheidsproblemen kampen wensen wij allen beterschap en sterkte in deze moeilijke momenten.

Ook wensen we dhr. Jan Besselink een voorspoedig herstel na zijn tweede operatie in zeer korte tijd.

Herfst

Een kurklaag aan blaadjes, los van de kleurrijkste
bomen uit het bos
De wind neemt ze mee op haar tocht en laat ze achter
in de bocht
Het oude werd verleden tijd
Groen en kleuren zijn we kwijt
Maar diep verscholen, wacht met oerkracht
Een nieuwe lente groen en zacht

Willemien Waterreus

*Kerstfeest vieren we elk jaar met zoveel mooie herinneringen, maar dit jaar is alles anders.
In het afgelopen jaar en misschien ook wel voor het komend jaar zet COVID-19 alles op z'n kop.
We kunnen niet in de toekomst kijken en gaan sommige dingen in rook op. Ook eenzaamheid, verdriet en ziektes maken niet alleen deze dagen somber en koud, ook de gedachten die dit met zich meebrengt.
We wensen ondanks alle verdriet en pijn dat alle kille en eenzame dagen worden vergeten en u kunt genieten van elk moment.
We wensen u een voorspoedig en gezond 2021 toe met veel bloeiende fuchsia's.*

Bestuur en Redactie.

In Nederland zijn de **schimmels** de belangrijkste veroorzaker van **plantenziekten**. Voorbeelden van door schimmels veroorzaakte ziekten zijn:

- Roest, kleine oranje, gele of bruine vlekjes op bladeren.
- Schurft, ruwe plekjes op blad en vrucht (vooral bij appels).
- Verwelkingsziekten, schimmels zitten in de houtvaten van planten en verstoppen het watertransport; voorbeelden zijn de **lepziekte** of verwelkingsziekte.
- Kanker, de schimmel zorgt dat de bast van een plant aangetast wordt; de plant reageert met woekeringen: een voorbeeld is vruchtboomkanker.
- Bloedvlekkenziekte, op de bladeren zie je kleine zwarte of bruine vlekken.
- Meeldauw, een wit schimmelovertrek boven op de bladeren.
- Valse meeldauw, een wit schimmelovertrek op de onderkant van de bladeren.
- Bodemziekte, wortels worden aangetast zodat vooral kiemplanten sterven.
- Ook heksenbezems in berken worden door een schimmel veroorzaakt.

Schimmelziekten worden chemisch bestreden met fungiciden.

Biologische methoden zijn er nauwelijks. In de biologische landbouw probeert men de weerbaarheid van planten te verhogen, of gebruikt men resistente rassen.

Er komen verschillende schimmelinfecties bij fuchsia's voor.

Diverse schimmels komen in de grond en enkele komen voor op de plant boven de grond, voornamelijk op de bladeren.

Gezonde planten hebben in het algemeen weinig last van schimmels. Het is dus van belang de planten gezond te houden.

Er zijn verschillende schimmels die in de potgrond voorkomen en die het wortelgestel aantasten, bijvoorbeeld *Phytophthora*, *Pythium*, *Verticillium dahliae* en anderen. Gelukkig wordt het wortelgestel van gezonde planten niet aangetast, maar bij verzwakte planten kan het wortelgestel wel geïnfecteerd worden. Dit kan het geval zijn bij jonge stekken of kort na het verpotten.

De schade wordt veroorzaakt door stressfactoren zoals hitte, droogte, waterovermaat of een gering aanbod van voedingsstoffen.

Verticillium dahliae overleeft lange tijd in de bodem (vele jaren) in de vorm van microsclerotia, kleine harde overlevingsstructuren die bestand zijn tegen extreme temperaturen en uitdroging.

De schimmel infecteert plantenwortels, rechtstreeks of via wonden die bijvoorbeeld zijn veroorzaakt door nematoden. (De term nematoda komt uit het Grieks en betekent "draadachtig").

Ongeveer 90% van de rondwormen bevindt zich in de bovenste 15 cm van de bodem).

Vervolgens verspreidt de schimmel zich naar de vaten van de plant en produceert daar sporen die met de verdampingsstroom naar boven worden getransporteerd. Sporen kunnen via de wind verspreid worden naar nieuwe waardplanten.

De verspreiding van plant tot plant vindt plaats via water, gronddeeltjes, gereedschap e.d.

Zo kan hitte ook een rol spelen, bij temperatuur boven 30 graden Celsius zijn fuchsia's niet meer in staat met hun wortels water op te nemen en via de bladeren uit te wasemen. Als dan bij die temperatuur water wordt gegeven verdrinken de planten gaan dood.

De optimale temperatuur voor *Verticillium dahliae* is 25-27°C.

Het meest kenmerkende symptoom van deze ziekte is de plotselinge verwelking van soms een deel van de plant. Rigoureuus wegnippen van dat deel kan soms de redding van de plant zijn. Als de schimmel al verder is, gaat de hele plant dood.

Eenzijdige bladverkleuring en afsterven van bladeren en de loodgrijze kleur van de afgestorven stengels is ook een kenmerk.

Botrytis cinerea of *Grauwe schimmel* is een schimmelziekte die heel vaak voorkomt in de tuin. Hij leeft zowel op levend als allerlei dood plantenweefsel. Het is een *zwakteparasiet* die geen voorkeur voor bepaalde plantsoorten heeft. De sporen van deze schimmel kunnen in de grond sluimeren tot zich een geschikte waardplant aandient.

De schimmel gaat zich snel uitbreiden onder vochtige omstandigheden.

Om de schimmelziekte te voorkomen hou je best de luchtvochtigheid zo laag mogelijk. Verwijder direct aangetaste plantendelen. Zet planten/gewassen niet te dicht bij elkaar zodat de wind er doorheen kan waaien om ze te drogen. Zet ook geen planten onder overhangende bomen of grote struiken. De ziekten door virussen veroorzaakt lijken vaak op erfelijke afwijkingen. Bladeren worden gevlekt, soms krullen bladeren of ontstaat er een groeistoornis. Bladluizen zijn beruchte virusoverdragers. Tegen virussen zijn er geen bestrijdingsmiddelen beschikbaar. Daarom is het belangrijk dat uitgangsmateriaal of stekmateriaal virusvrij is.

Nu nog een beetje praktijk. Alles van de plant afknippen zoals winter snoei. Daarna alle grond verwijderen, de wortels schoonspoelen en alle grond weggooien (niet hergebruiken!), en de plant in nieuwe droge aarde planten. Zo weinig mogelijk water geven en hopen dat de plant overleeft. Zo niet onherroepelijk verloren en dus weggooien.

Een Mexicaanse legende verklaart de verbintenis van de kerstster met Kerstmis.

Het arme kind Pepita, dat geen cadeau kon kopen om op kerstnacht aan Christus te geven, plukte enkele onkruiden in de wegberm en maakte er een klein boeket van. Het kind was verteld dat een nederige, maar liefdevol gegeven gift aanvaardbaar was in de ogen van

God. In de kerk begon het boeket te bloeien met rode en groene bloemen en de kerkelijke gemeente beschouwde dit als een kerstwonder. Vanaf dat moment werd de kerstster in Mexico *Flores de Noche Buena* genoemd. Kerststerren werden voor het eerst gecultiveerd door de Azteken. De plant werd toen 'Cuetlaxochitl' genoemd en gewaardeerd door hen als symbool van zuiverheid. Azteken maakten ook karmozijnrode kleurstof van de kleurrijke bladeren. Van het melksap maakten ze een geneesmiddel tegen de koorts. Zorg ervoor dat het giftige, witte melksap niet in aanraking komt met de mond of met de ogen. Aan de hand van het melksap kan u het misschien al raden: de kerstster behoort tot de familie van de 'Euphorbiaceae', de wolfsmelkgewassen. Voluit heet de plant 'Euphorbia Pulcherrima'. Die naam zou vernoemd zijn naar de Griek Euphorbus, de geneesheer van koning Juba van Mauretanië uit de eerste eeuw van onze jaartelling.

De kerstster wordt ook soms Poinsettia genoemd. Rond 1800, leefde een botanicus, ene Joel Robert Poinsette (1779-1851). De plantkundige was ook nog diplomaat, en werd als eerste ambassadeur van de Verenigde Staten naar Mexico gestuurd. In 1825 verzond hij de eerste tropische kerstster naar Greenville, Zuid Carolina. Daar werd de plant vermeerderd, gekweekt en verkocht onder de naam van de ontdekker: "Pointsettia".

Ondertussen worden er ieder jaar weer nieuwe variëteiten opgekweekt. Soms wordt de kerstster of 'Euphorbia pulcherrima' al eens verward met de kerstroos. Maar de twee planten hebben weinig of niets met mekaar gemeen. De kerstroos is in de eerste plaats een vaste plant voor buiten, die rond deze periode van het jaar bloemen draagt. De kerstster daarentegen is een echte warmte minnende kamerplant.

FOTOWEDSTRIJD NKvF.

Wij feliciteren Koos Poffers die met foto's van Jaspers Vlammetje de **eerste prijs** heeft gewonnen.—Close-up 1e prijs: Jaspers Vlammetje

en een **tweede prijs**
met Remembering Claire.
Algemeen 2e prijs:
Remembering Claire

Gefeliciteerd

In gesprek met..... Jenni en Jan Ooink op den Dijk.

Wat doen bijen.....

Bijen bestuiven de bloemen, waardoor de bloemen bevrucht worden. Ook halen ze nectar uit de bloemen. In dit verhaal wordt meer geschreven over het leven van een bij en wat honing is.

Zoals jullie weten houden de imkers hun bijen in kassen en of korven. Ook kun je ze tegenkomen in een holle boom. In de kasten bouwen de bijen van de nectar raten en slaan het op als voedselvoorraad in de winter.

Stuifmeel wordt ook gebruikt als voedsel.

In de kast leven 3 soorten bijen, dit zijn:

1. *1 Koningin, wordt ook wel moeder genoemd en ze legt de eitjes.*
2. *30.000 tot 50.000 werkbijen (onbevruchte vrouwtjes).*
3. *3000 darren in de zomer, deze mannetjes bevruchten alleen de koningin en helpen de kast koel te houden.*

Een werkbij leeft in de winter ca. 6 tot 8 maanden en in de zomer ca. 6 tot 8 weken.

Een dar wordt ca. 6 tot 8 weken oud.

De koningin wordt ca. 4 jaar oud.

De koningin legt in het hoog seizoen ca. 1500 tot 1800 eitjes in 1 dag en wordt de gehele dag verzorgd door de hofhouding.

Verder stuurt ze de kast aan.

De werkbijen start als poetser en schoonmaker, daarna bewaker en nectar verwerken en de laatste 3 weken gaan ze water, nectar en stuifmeel (pollen) halen.

De bijenproducten worden steeds meer in de medische wereld gebruikt. Heeft u een ontsteking door suikerziekte aan de hak, dan moet u niet gek opkijken dat u honing wordt voorgeschreven om in de wond aan te brengen. Veel mensen eten een lepeltje honing als ze een zere keel hebben.

Stuifmeel wordt gebruikt bij hooikoorts.

Van de was wordt boenwas, kaarsen, cosmetica en crèmes gemaakt en in drop als glasmiddel gebruikt.

Alle verschillende bloemen, waaruit de bijen honing weghalen, heeft een andere smaak. Hierdoor heb je voorjaars honing, zomerhoning, heidehoning, klaverhoning en vele andere soorten.

Als je mij vraagt, heb je nog van die honing, die ik de vorige keer heb gehad, dan krijg je als antwoord; die heb je al op!

Geraniums zijn geen Pelargoniums.

De presentatie van Esther Van der Velde over Geraniums en Pelargoniums van afgelopen september was erg leerzaam.

Met geranium bedoelen tuinders en botanici niet de bloeiende balkon-schoonheid, maar eerder een winterharde vaste plant.

De populaire zomerplant wordt pelargonium genoemd door experts. De verwarring over de naam is waarschijnlijk het gevolg van het feit dat de pelargonium, met haar oorsprong in Zuid-Afrika, en de winterharde vaste plant, te vinden over de hele wereld, behoren tot de zelfde plantenfamilie van Geraniaceae.

Ondanks het feit dat geranium (*Geranium*) en pelargonium (*Pelargonium*) erg op elkaar lijken, zijn het niet dezelfde planten. Johannes Burman wetenschapper uit Nederland in de zeventiende eeuw, suggereerde dat pelargonium en geranium

niet dezelfde bloem is, ondanks het feit dat het uiterlijk van deze plant erg op elkaar lijkt.

Even een kleine impressie van geurende pelargoniums.

Zeevarende Engelsen en Hollanders brachten in de 18de eeuw veel geurende pelargoniums mee naar huis. Alle bladgeur-pelargoniums bezitten een zeer goed regeneratievermogen en zijn tevens bestand tegen droogte en warmte. Ze kunnen in de kamer, op het balkon, terras of serre.

Bij voorkeur ook zo dicht mogelijk bij het huis zodat we kunnen genieten van de geur. Maar ze zijn zeer gevoelig voor te veel water en voor kou. In de herfst en winter kunnen ze niet buiten blijven staan en in deze rusttijd koel en zeer licht staan en weinig water.

Bladgeur-pelargoniums ruiken naar roos, citroen, eucalyptus, munt, limoen, sinaasappel, gember, maar ook naar nootmuskaat. Sommige worden voor de winning van olie, dat hoofdzakelijk uit geraniol en citroenolie bestaat, op grote velden in Zuid-Europa gekweekt. In Frankrijk, Algerije en in de buurt van Pamir om de dure rozenolie bij de vervaardiging van parfum te vervangen.

Astmatische mensen vinden de planten prettig omdat ze naar eucalyptus of pepermint geuren. Bladgeur-pelargoniums worden ook als specerij gebruikt bij het bakken, koken (zonder chemische bestrijdingsmiddelen) en tevens in de farmaceutische en cosmetische industrie. Deze geurende planten worden ook als afweermiddel tegen insecten gebruikt.

Misschien een idee voor onze warme zomerdagen.

!! ACCEPTGIRO !!

Zoals u weet is in de Fuchsiana van december een acceptgiro bijgevoegd voor betaling van uw contributie.

Contributie betalen is niet één van de leukste dingen, maar door te late betaling lopen we ook een bijdrage van het hoofdbestuur mis.

Namens het bestuur, maar vooral van onze penningmeester, wordt u vriendelijk maar toch dringend verzocht om deze voor de jaarwisseling te betalen.

Vergeet vooral niet uw **lidmaatschap nummer** te vermelden bij internet bankieren.

POTGROND.

Door omstandigheden kan de **potgrondactie**, zoals in de voorgaande jaren, bij Jan Workel geen doorgang vinden. Het bestuur is genooddaakt om voor een andere optie te kiezen en er is nagedacht over een ander soort potgrond.

De potgrond die in de afgelopen jaren bij mw. van der Pol besteld is zijn verschillende meningen over, te nat, te veel hout, te vast van structuur etc.

Een nieuw lid van onze regio Gerwin Kusters,

Schuilenbergweg 6, 8121 RA Olst, telnr. 06-53348794 start een nieuwe

fuchsiakwekerij op en heeft te kennen gegeven om voor potgrond te zorgen.

Een paar leden hebben deze potgrond geprobeerd en zijn erg tevreden over het resultaat. Om centraal de potgrond te laten brengen is niet mogelijk, een ruimte voor een groot aantal pallets te plaatsen is niet voorhanden.

De zakken potgrond zijn 70 liter en de prijs per twee zakken € 12,50.

Voor één zak potgrond betaald u € 6,80. (zakken zijn zeer handelbaar).

Ook in voorraad, stekgrond met perlite deze kost € 9,00.

Iedereen kan zijn/haar potgrond ophalen wanneer het uitkomt.

- Hoeveelheid zelf bepalen (minder/korter opslag).
- Potgrond niet duurder dan voorheen.
- Niet gebonden aan een afhaaldag.

Heeft u niet de mogelijkheid om zelf potgrond te halen kunt u misschien, in overleg met een fuchsiavriend/vriendin in de buurt, samen iets regelen om zakken potgrond te halen.

De Redactie.

Zoals u weet doet de redactie haar uiterste best om DE FUCHSIAGROET ieder kwartaal zo goed mogelijk te vullen met informatie voor u.

Soms wordt het puzzelen om niet het zelfde artikel te plaatsen alleen al, omdat we als redactie, een heel gevarieerd aanbod willen bieden.

Maar u als lid kunt ook wat doen, stuur ons informatie waar uw interesse naar uit gaat of een artikel die voor u interessant is. Wij hebben dan meer keuze om ons regioblad nog aantrekkelijker te maken.

Soms bloeien planten met de rem erop, maar welke?

Tuingoeroe Romke van de Kaa verteld alles over de groeiregulator van plant.

Een auto heeft een rempedaal, planten ook. Helaas lezen we niets over het gebruik van remstof op het etiket.

Bij het woord 'remstof' denk je niet meteen aan planten, eerder aan auto's en remschijven, maar kwekers hebben hun eigen remstof. Het officiële woord hiervoor is 'groeiregulator'. En dan wordt alles duidelijk.

Iedereen weet natuurlijk allang dat planten op alle mogelijke manieren gemanipuleerd worden. Dat gebeurt in de 's nachts spookachtig verlichte kassen waarin potplanten en tomaten geteeld worden. En daar is niets mis mee. Als je het tijdstip waarop een plant bloeit kunt sturen door licht en temperatuur te manipuleren, is daar niets op tegen. Je wilt natuurlijk niet dat je gladiolen pas drie weken na de Vierdaagse in bloei komen.

Naast reguleren van groei en bloei door middel van licht en temperatuur, kun je de zaak ook op een chemische manier beïnvloeden. Ook daar valt niet zo gek veel tegen in te brengen, te meer daar veel groeiremmers chemisch geproduceerde hormonen zijn die van nature in de plant voorkomen.

Sommige kamerplanten zijn zelfs niet zonder groeiremmers te kweken. Neem de

kerstster, de rode, witte of gele die je met Kerstmis zelf koopt of cadeau krijgt. Poinsettia is de wetenschappelijke naam. Die kerstster is in het wild geen potplant, maar een flinke struik. Als je hem niet met remstof bespuit, zou hij niet eens in de huiskamer passen.

De meeste planten kunnen zonder. Waarom die dan toch chemisch geremd moeten worden? Om een compacte plant te krijgen. In de kas passen meer geremde planten op een vierkante meter dan ongeremde, en ook de klant ziet graag een compacte plant waarop de bloemen mooi verdeeld zijn.

Waar het aan schort, is voorlichting. Op een plantenetiket staat van alles: over zon of schaduw, over weinig of veel water, over bloeitijd. Wat er nooit op staat is dat de lupine, hortensia of flox die jij koopt, kunstmatig kort is gehouden. Zet je die plant in de tuin, dan werkt de remstof door. Hoeveel water en mest je ook geeft, de plant blijft kwarren. Vraag je in een tuincentrum of bij de bloemist of een plant met remstof bespoten is, dan kijken ze je aan alsof ze het in Keulen horen donderen. Remstof? Waar heeft u het over?

Niet dat de volksgezondheid nu direct in gevaar komt door chemisch geremde planten, maar waarom zouden we niet mogen weten dat sommige tomaten met een verouderingshormoon op kleur worden gebracht? En dat het schattige kleine boompje dat we kopen straks - als de remstof is uitgewerkt - tot een woudreus uitgroeit? En dat kunstmatig geremde planten in de tuin moeite hebben met aanslaan? Dit zou anders moeten.

Andere kruiden....Bergamot.

Monarda didyma. Rode bergamot, een meerjarige plant, ook bekend als bijenplant, heeft felrode bloemen die naar munt ruiken en smaken. De bladeren gaan in salades, wijn of vruchtendrank en de bloemen kunnen gekonfijt worden.

Bergamot is het voornaamste onderdeel van een kalmerende thee.

Earl Grey thee is zwarte thee met bergamotsmaak.

De olie van de bergamot kan in het badwater worden gebruikt, en de bladeren en bloemen verlenen hun geur aan potpourri.

Brandnetel.

Net als paardenbloemen worden brandnetels als onkruid in de tuin beschouwd: ze kunnen inderdaad heel onplezierig zijn vanwege hun stekende bladeren die mierenzuur bevatten.

Toch verdienen brandnetels een klein plekje in uw tuin, al was het alleen maar omdat veel vlinders er hun eitjes op leggen. De jonge scheuten en bladeren echter kunnen gekookt en gegeten worden als bijvoorbeeld spinazie: ze zijn rijk aan vitaminen en ijzer, dus goed voor de huid en bovendien geschikt voor in- en uitwendig gebruik.

Een geneeskrachtige thee kan van verse en gedroogde bladeren gemaakt worden. Van brandnetels is ook bier te maken. Een uitstekenende cosmetische toepassing is als haarversterkend middel dat roos zou tegengaan.

Brandnetels hebben de eigenschap te "trekken" en helpen als aftreksel bij vermoeide voeten.

Citroenkruid.

Lippia citriodora. Citroenkruid, een zoet geurende, eenjarige heester, kan in de kruidentuin of in potten gekweekt worden. De naar citroen smakende bladeren kunnen—met mate—gebruikt worden voor vruchtensalades, punch en verfrissende drankjes en kunnen vla, jam en vissauzen op smaak brengen. Thee van citroenkruid werkt licht verdovend en vormt een goed mondwater voor tandvlees, vooral gemengd met een beetje munt.

Onze "mailgroep" is voor diegenen die zich hiervoor hebben opgegeven en krijgen informatie van onverwachte veranderingen en nieuwsbrieven van verschillende regio's toegestuurd.

Mocht u hiervan ook gebruik willen maken dan kunt u zich aanmelden bij ons secretariaat: **m.p.wilpshaar@planet.nl**.

Bezoek voor informatie en actualiteiten onze website:

www.fuchsiavrienden.nl maar ook eens de website van de NKvF voor landelijke informatie **www.nkvf.nl**

**FUCHSIAKWEKERIJ
GOMMER**

HET ADRES VOOR AL UW FUCHSIA'S

	<i>Keuze uit</i> 500 soorten fuchsia's
Hang- balkon- en plantenbakken	600 soorten <i>Pelargoniums</i>
voor	120 soorten <i>Passiflora's</i>
semi-hydrocultuur	250 soorten <i>Brugmansia's</i>
	500 soorten <i>Hibiscus</i>
	± 300 soorten <i>kuip- hang- en terrasplanten</i>

Tevens alle benodigdheden en planten voor hanging baskets,
waaronder Surfinia's, Verbena's, Million Bells, Bacopa, Lobelia, enz. enz.

**2°Paasdag, 2° Pinksterdag, Hemelvaartsdag,
Goede vrijdag en Koningsdag geopend.**

Maandag – Dinsdag gesloten i.v.m. Internetverkoop.

Bezoek ook onze website op www.kwekerijgommer.com met meer dan 2200 foto's

Vossebelt 41 A – 7751 SW Dalen
Tel. 0524-519064
b.g.g. 0524-523395

E-mail: gommer.hj@hetnet.nl

Geopend Woensdag van
09.00 tot 18.00 uur.
Donderdags tot 21.00 uur
Vrijdag en Zaterdag van
09.00 tot 18.00 uur.
Zondags gesloten

Beps borduur Studio

Voor al uw borduurwerk, namen en logo's op sport en werkkleding. Ook maken wij cadeaumanden van geborduurde textiel, handdoeken, boekomslagen etc. met geborduurde teksten of persoonlijke afbeeldingen.

Neem voor vragen contact op met Beps Borduurstudio.
Oude Haaksbergerweg 47, 7471 LJ Goor - Tel. 06-44174106

website: bepsborduurstudio.nl

Email adres: info@bepsborduurstudio.nl

Strelitzia

Foto Frits Sanders

Afzender: N.K.v.F. Regio 5 - Vierhuizenhekstraat 14, 7447 GH Hellendoorn